

OPONA

časopis Bigy

Číslo 2.

1.

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ 2019

Zahrada

Až skončí nadvláda

MOBIL

MÝTY

VS

PRAVDY

LÁTKY

NÁ

VY

KO

VÉ

rozhovor

ZÁVISLOST

O P O N A

šéfradekatorka: Klára Čepičková

stálí redaktoři: Klára Čepičková, Karolína Podivínská, Vít Polák, Barbora Münzová, Míša Petříková, Kája Bejčková, Nimko, Klára Šťastná

korektura: Karolína Podivínská

grafické zpracování: Adéla Marková

EMAIL

casopis.bigy@gmail.com

FACEBOOK

Opona - studentský časopis

INSTAGRAM

casopis_bigy

Někteří z vás jsou právě zavaleni obrovským množstvím učiva, jiní mají druhé letní prázdniny. Ale ať už je to jakkoliv, určitě se vám všem mooc stýská po škole.

Abychom vás trochu rozveselili nebo vám alespoň zpestřili život v karanténě, připravili jsme pro vás druhé číslo Opony (ze zřejmých důvodů vyjde jen v elektronické verzi). Tentokrát jsou naším tématem závislosti. Můžete se těšit na exkluzivní rozhovor s naším školním drogovým preventistou i na dosud nepublikované vítězné texty z literární soutěže.

Klára Čepičková

OBSAH

Cukr jako droga - 4
Návykové látky - 6
Matematické závislosti - 8
Závislost na rodičích při cestování - 10
Kostní dřev - 11
Mobil: mýty vs pravdy - 13
Rozhovor s vedoucím údržby - 15
Literární soutěž - 18

CUKR JAKO DROGA

aneb každý jsme závislý

Skoro každý z nás má drogy zafixované jako něco špatného, zakázaného a často i nelegálního. Rodiče nám od mala vtloukali do hlavy, abychom se takovým látkám vyhýbali velkým obloukem. My jsme to odsouhlasili, oni nás pochválili a za odměnu nám dali bonbon. Určitě to udělali s dobrým úmyslem, protože pravděpodobně nevěděli, že tímto u nás mohou vytvořit **závislost**. Na začátku je nutno podotknout, že v tom článku se mluví především o **bílém rafinovaném cukru**.

Podle odhadů dietologů je v Americe na cukru závislý každý desátý člověk. Často se srovnává se závislostí například na alkoholu nebo tvrdých drogách. Rozhodně není nic špatného jíst v rozumné míře sladké, ale pokud člověk nedokáže bez přísunu cukru vydržet, jde o vážný problém.

Jak závislost vzniká a jak se projevuje?

Propadnout cukrové závislosti je poměrně snadné. Rafinované cukry (ty, které byly chemickými procesy zbaveny prospěšných látek) se vyskytují skoro všude. Nejen v cukrovinkách, ale i v pečivu, uzeninách, a téměř ve všech vysoce zpracovaných potravinách. Člověk si proto často ani neuvědomuje, kolik cukru do sebe během dne dostane.

Cukr se opravdu chová jako tvrdá droga. Rychle se vstřebává, vzniká na něm závislost a po vysazení se vyskytují silné abstinční příznaky.

V první fázi závislosti si sice dopřáváme nějaké to sladké, ale dokážeme bez něj vydržet a odepřít si ho. V té druhé ale už nad sebou člověk ztrácí kontrolu, takže místo jednoho čtverečku musíme spořádat celou tabulku čokolády. Ve třetí, chronické fázi už se nedokážeme bez cukru obejít ani jeden den, celá čokoláda nestačí, máme tendenci spořádat co je po ruce. V té době lidé často propadají přejídání či emočnímu jedení.

Abstinční příznaky a co se děje v našem těle?

Aby se člověk zbavil závislosti na cukru, není jiná možnost než ho vysadit. Vědci provedli studii, kde vytvořili krysám závislost na bílém cukru, a poté sledovali, jak bude jejich mozek reagovat na potravu bez cukru. Vyšlo najevo, že při cukrové deprivaci se jim v mozku výrazně zvýšil hormon regulující stresové reakce. Po pozření cukru se krysy zase uklidnily.

Třes, deprese, bolesti hlavy, chutě, úzkosti, hlad, únava. To je jen pár z příznaků které vykazovaly lidé po vysazení cukru. Často to popisují tak že se cítí jako "feťáci při abstinenci".

Tento stav ale není dlouhodobý, a brzy začne přinášet vysazení cukru výhody. Nejen že se dotyčný zbaví závislosti, ale vyrovná se mu hladina cukru, hormonů (jako třeba leptin který reguluje pocit sytosti), cítí se fyzicky i psychicky líp, zlepšuje se mu pokožka, trávení a mnoho dalšího.

Zdravotní důsledky přemíry cukru

Tato závislost má jako každá jiná velmi zlý dopad na tělo i mysl. Ať už jde o psychické problémy jako úzkosti, deprese či emoční jedení, tak hlavně o ty fyzické. Příliš vysoký příjem cukru často zapříčiňuje zdravotní problémy jako zubní kaz, diabetes, akné, překyselení organismu či hormonální problémy. Často se vyskytují i kardiovaskulární či nádorová onemocnění. Cukr bývá taky jedna z nejčastějších příčin vzniku obezity.

Už jen z těchto důvodů bychom měli být s příjmem bílého cukru rozumní a obezřetní.

Jde žít "cukrfree"?

Dnes se můžeme setkat s nesčítelným množstvím různých životních a výživových stylů. Stále přibývá lidí stravujících se bez cukru, takzvaně cukrfree/sugarfree. Někteří vysazují pouze bílý rafinovaný cukr, někteří omezují i například fruktózu v ovoci či laktózu v mléčných výrobcích.

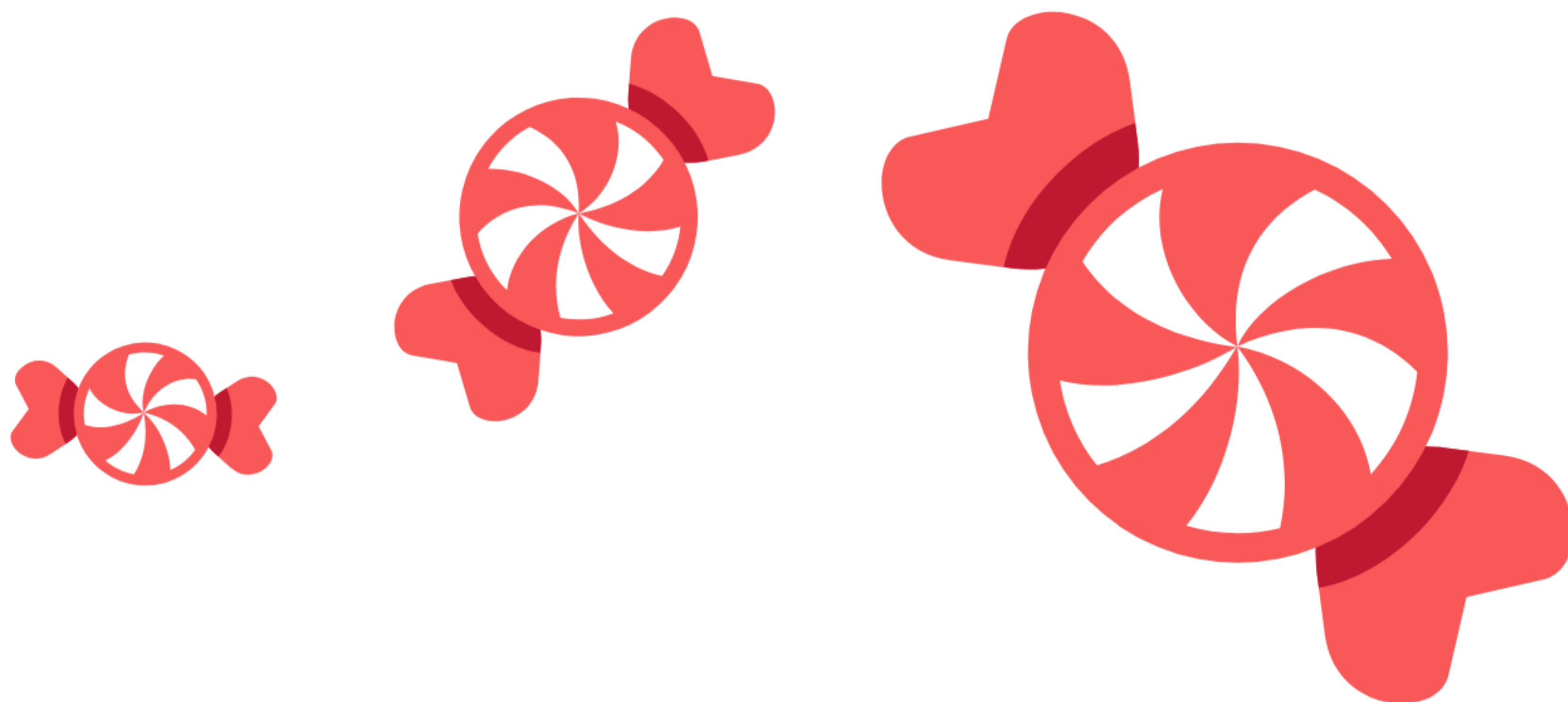
U nás je propagátorkou tohoto životního stylu Janina Černá, která je autorkou nejen kuchařek, ale i on-line programů, kde učí, jak se správně bez cukru stravovat. Tohoto směru se chytlo i množství zahraničních celebrit, jako třeba Tom Hanks. Stravovat se takto je určitě zajímavé a může být pro nás prospěšné. Mějte ale na paměti, že než se do takovéhle změny vrhnete, měli byste si co nejvíc informací zjistit a nastudovat.

A rady od nás?

Nejjednodušší věc co pro své tělo udělat je jíst zdravě a vyváženě. Omezit příjem zpracovaných potravin, a tím i příjem cukru. Snažte se vyhledávat jiné zdravější alternativy slazení, ale všeho s mírou, pořád se jedná o určitou formu cukru.

Ale co je nejdůležitější, nezbláznit se z toho, jednou za čas nás zmrzlina nebo čokoláda opravdu nezabije, jen je důležité mít ve všem bilanci!:)

Kája Bejčková

NÁVYKOVÉ LÁTKY

JELIKOŽ JE TOTO ČÍSLO VĚNOVANÉ ZÁVISLOSTEM, NESMÍ TU CHYBĚT ANI ROZHOVOR O TOM PRVNÍM, CO SE NÁM POD TÍMTO SLOVEM VYBAVÍ. TÍM JSOU NÁVYKOVÉ LÁTKY. A KDO BY BYL PRO ROZHOVOR VHODNĚJŠÍ, NEŽ CHEMIKÁŘ A ŠKOLNÍ METODIK PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK RNDR. JAN TARABA, PH.D.

JAK ČASTO SE PODLE VÁS STUDENTI A STUDENTKY Z BIGY SETKÁVAJÍ S DROGAMI?

Než dám definitivní odpověď, tak si dovoluji tuto otázku trochu rozebrat a vysvětlit některé pohledy na věc. Otázkou je, co všechno počítáme do kategorie drog. Pokud tím myslíme jen tzv. tvrdé drogy, pak si myslím, že jsou tyto setkání spíše náhodná a velmi ojedinělá. Pokud posuzujeme problematiku drog ve smyslu návykových látek jako celku, tedy i s alkoholem a cigaretami, pak mám tu zkušenost, že to „potkávání se“ pro studenty Bigy je až příliš časté a intenzivní. Člověk nemusí být ani nějakým příliš všíravým pozorovatelem, aby zaznamenal např. studentku 1. ročníku, která jako host dorazila na stužkovací večírek maturantů a tam předvedla takovou konzumaci alkoholu, za kterou by se nemusel stydět ani zkušený notorik. No a „pravidelné“ kuřácké přestávky na lavičce ve Wilsonově lese lze také započítat. Myslím si ale, že vše je o jednotlivých lidech (studentech), jejich vůli, výchově a vlivu prostředí. Pořád jsem přesvědčen o tom, že studenti Bigy jsou v drtivé většině naprosto bezproblémoví a vědomi si rizik, která problematika drog představuje.

JE PRO MLADÉ LIDI NEBEZPEČNÝ ALKOHOL?

Rozhodně ano. Mladí lidé (tedy i žáci a studenti na Bigy) prožívají poměrně zásadní fyzický i psychický vývoj a alkohol je jedna z látek, která tento vývoj může nevratně narušit. Vše záleží na aktuálním věku, a hlavně na množství konzumovaného alkoholu. Myslím si, že pro plnoletého studenta Bigy není žádný problém, když si k nedělnímu obědu (například vepřové, knedlík, zelí) dá 1-2 piva. Rozhodně zásadním problémem a velkým zdravotním nebezpečím je ale pro nezletilého konzumace alkoholu v takové míře, že se u něj projevují viditelné známky opilosti. To ani nemluvíme o právní či sociálně-ekonomické oblasti problému. Myslím, že studenti Bigy jsou takové osobnosti, že by to mohli vydržet i bez alkoholu a nenechat se strhnout třeba partou kamarádů a dokazováním si pocitu dospělosti.

JAK MOC MŮŽE MÍT NA ČLOVĚKA DO BUDOUCNA VLIV TO, ŽE VE STŘEDOŠKOLSKÉM VĚKU KOUŘÍ?

Myslím si, že vliv to může mít zásadní. Jde o to, že poškozování vlastního organismu vdechováním kouře (např. tabákového) má kumulativní charakter – škodliviny se v těle hromadí a mnohé se dají jen velmi obtížně odbourat. Dalším, neméně důležitým hlediskem, je to, že závislost na cigaretách bývá dost často jakýmsi odrazovým můstkem k experimentování s dalšími drogami a návykovými látkami. Stojí za to také uvést jeden statistický fakt a to, že závislost na cigaretách získaná v době dospívání se v dospělosti velmi obtížně a s malou úspěšností odstraňuje.

JSTE PRO LEGALIZACI MARIHUANY?

V žádném případě ne. V českých zemích je sice diagnostikovaných cca několik stovek pacientů s onemocněním kůže či kloubů, kde například používání masti vyrobené z konopí má prokazatelný léčebný a zklidňující účinek, ale to neznamená, že by měla být marihuana dostupná všude a pro každého. Z toho mála, co o dlouhodobých účincích „konzumace“ marihuany v současnosti víme, to rozhodně vychází ve smyslu: „víc škody než užitku“. Považuji to za zbytečný risk a otevírání Pandořiny skříňky.

CO BYSTE K TÉMATU NÁVYKOVÝCH LÁTEK ŘEKL NA ZÁVĚR?

V problematice drog, a je jedno, kterého typu jsou a jak se užívají, je jedna mimořádně nebezpečná věc, na kterou se dnešní mladá generace dost často chytí. Je to „plíživý“ nástup negativních účinků. Každý si dnes řekne něco ve smyslu: „Jedna cigareta nebo sklenička mě nezabije.“ Člověk je ale tvor přizpůsobivý a často, aniž by si sám všiml, se přizpůsobí postupně vznikající závislosti a změnám (zhoršení) zdravotního stavu s odůvodněním: „Vždyť o nic nejde.“ A to je pro Váš budoucí život škoda. Buďte silní a zkuste být i normální – to znamená bez drog.

Vít Polák

Matematické závislosti

Pod tématem závislost si lze představit mnohé. To že existují i závislosti matematické, ovšem jen tak někoho nenapadne. Co to jsou matematické závislosti, si lze ukázat na tomto příkladu (\leftarrow = „závisí“): prodej zmrzliny \leftarrow počasí. Existují různé „druhy“ závislostí.

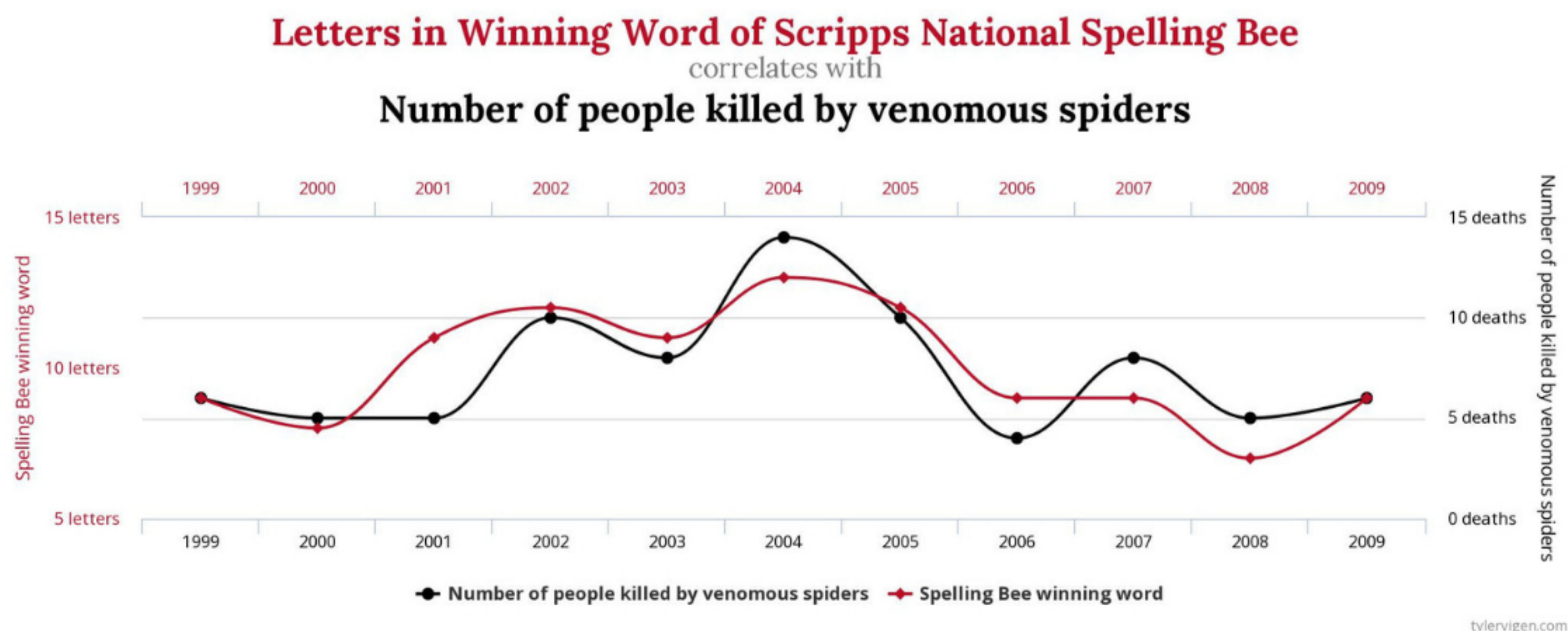
1. $B \leftarrow A$ (nejčastější) např. počet nudících se studentů \leftarrow počet zajímavých filmů v televizi; 2. $A \leftarrow B$ (opačná kauzalita) často velmi podobná jako 1. příkladu, nejde dobře předvést; 3. A a $B \leftarrow C$ (společná příčina) např. prodej zmrzliny a návštěvnost koupališť \leftarrow teplota jsou i zajímavější spojitosti, například v New Yorku zjistili, že prodej zmrzliny je vázán na počet vražd. Divné že? Ale dle výše uvedeného příkladu není tak těžké zjistit co za tím stojí. Když je totiž venku hezké počasí, chodí lidé více ven, a tak pomůžou nejen zmrzlinářskému, ale i mafiánskému průmyslu. Obecně platí, že když se dá mezi dvěma jevy vypořádat takzvaná kolerace (zvyšováním jedné veličiny se zvětší i druhá), tak to nemusí nutně znamenat že mezi nimi existuje příčina, či jedna závisí na druhé. Často totiž může jít jen o náhodu. Matematický obor, který se tímto zabývá, se nazývá statistika.

Zkuste si najít příčinu například u těchto příkladů:

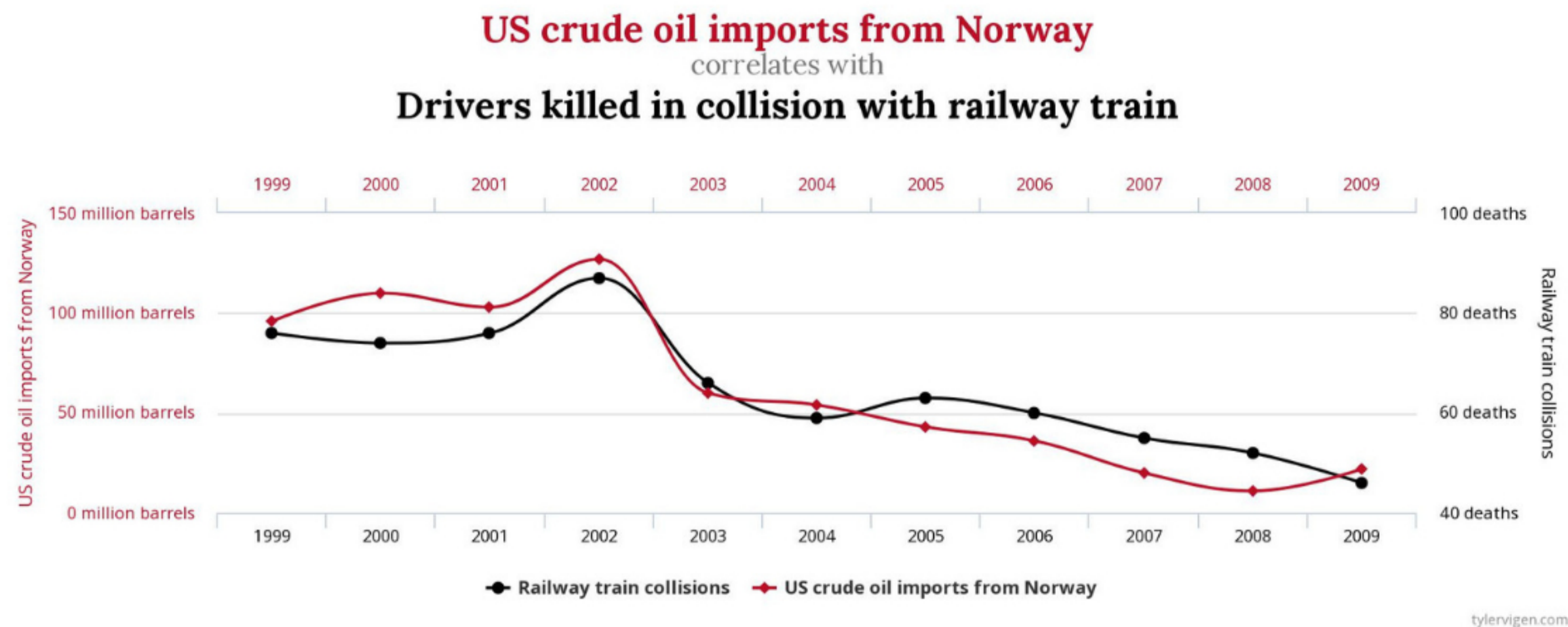
Počet písmen v hláskovací soutěži

Počet lidí zabitých jedovatými pavouky

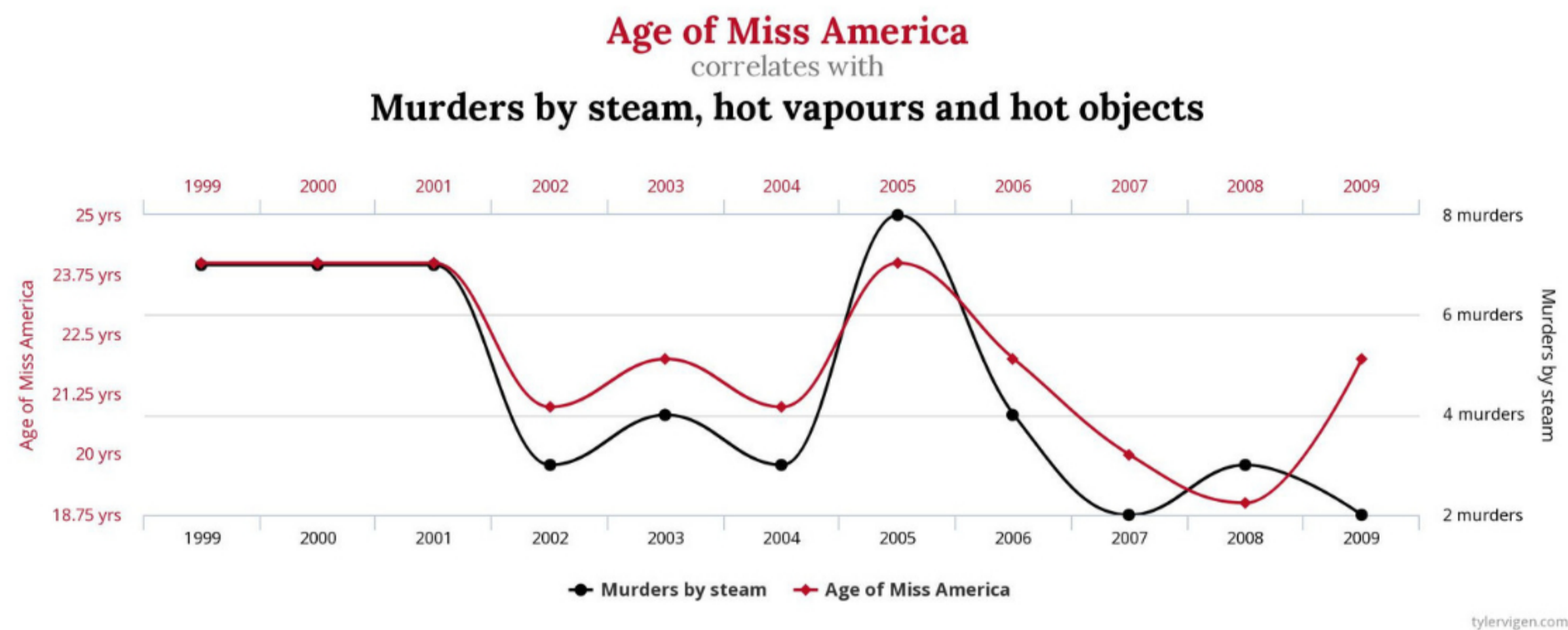
Dovoz ropy z Norska do US

Počet mrtvých řidičů po srážce s vlakem

Věk Miss Ameriky

Vraždy párou, horkými výpary a horkými objekty

Napadají vás nějaké souvislosti? Snad jen u příkladu 2, protože když jezdí mnoho aut, spotřebují více ropy, a zároveň je větší možnost že se nějaké z nich srazí s vlakem. Pak už lze vymýšlet jen takové teorie, jako že nejstarší a nejzkušenější kandidátka na miss Ameriku nechala pozabíjet mladší soupeřky, když se sprchovaly, či byly v sauně. Jistě však uznáte, že je to opravdu nereálné.

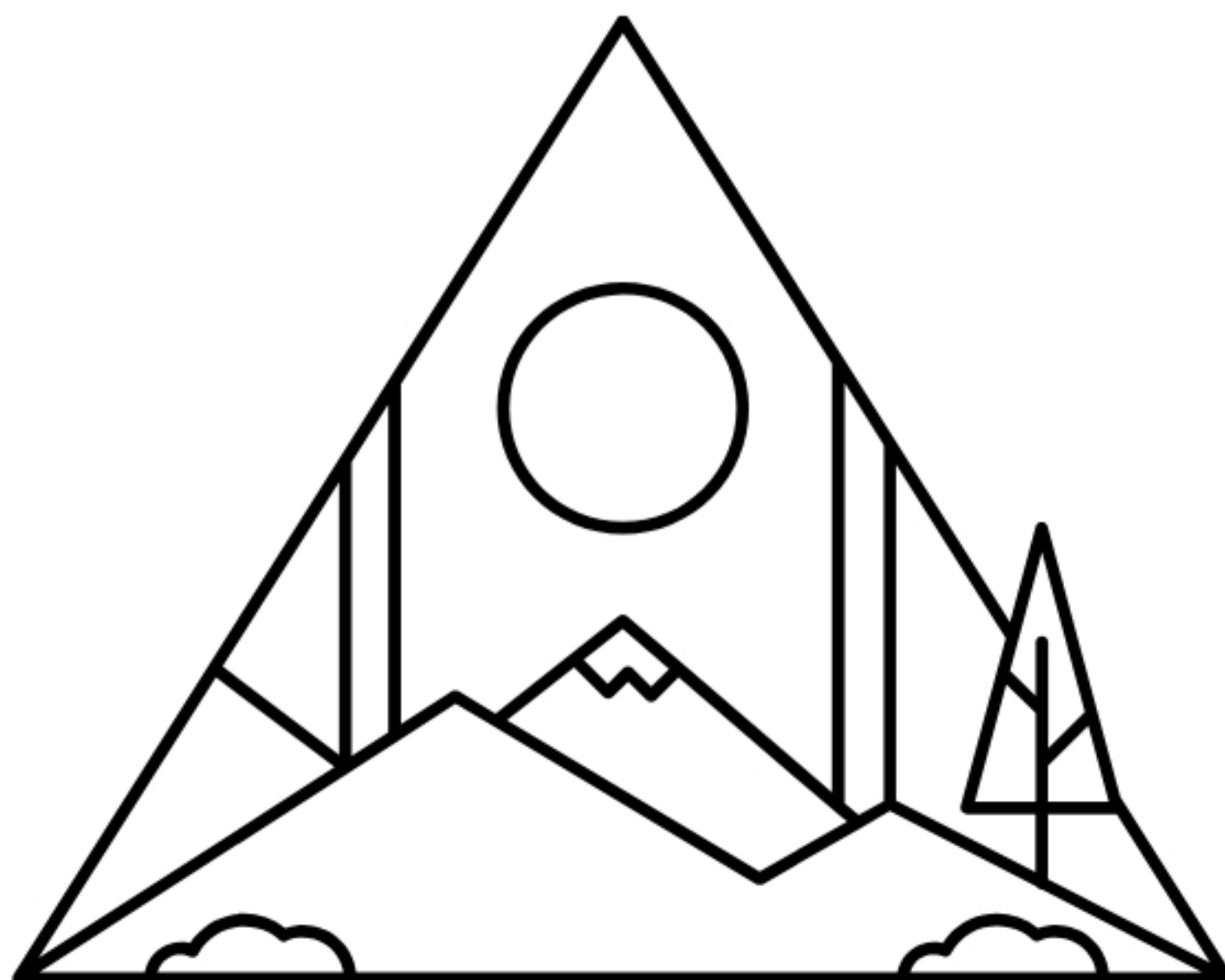
Musím říct že já před lidmi kteří toto vymýšlí a dokazují smekám. A vám jsem snad alespoň trochu ulehčila hodinu matematiky.

Barbora Münzová

ZÁVISLOST NA RODIČÍCH PŘI CESTOVÁNÍ

Rodiče domlouvají léto u babičky, ale ty už chceš poznat něco jiného? Rád se díváš na cestovní vlogy, nebo místo programování v informatice pročítáš různé cestopisy a zápisky z cest (jako já)?

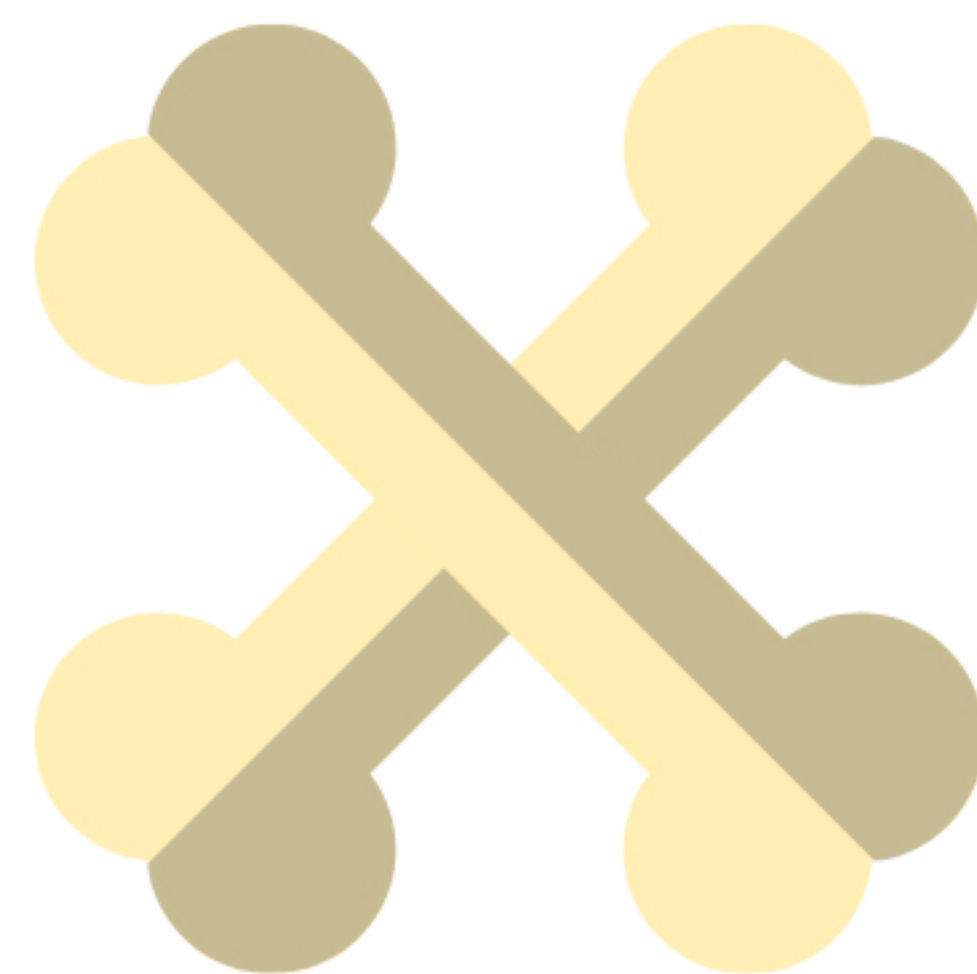
Cestovat „po vlastní ose“ jsem začala po ukončení základky. Je to skvělý prostředek, jak konečně vypnout a neřešit školu. S kamarády jsem navštívila již spoustu zemí, ale když někomu vyprávím své zážitky z cest, jedna z prvních otázek, na co se mě přirozeně každý zeptá je, jak mě mohli rodiče pustit, nebo kde na to беру peníze. První věc, kterou bys měl vyřešit, je vztah s rodiči. Nejprve musíš najít tu správnou partu lidí, u kterých víš, že jim tvoji rodiče mohou důvěřovat a musí je znát. Když chcete jet ve dvou, tak vezmi prostě svého partáka na týden k vám, ať ho vaši poznají. Pak už stačí jen přemlouvat a přemlouvat. Jestli by to byla tvoje první cesta bez rodičů, je také fajn zjistit jestli někdo z tvých blízkých nebo příbuzných nežije někde v zahraničí, u kterého bys mohl případně přespávat a rodiče tak měli menší strach, když budou vědět, že jsi v něčích rukou. Kdyby rodiče pořád neustupovali, tak jeď napoprvé někam do Čech. I v naší zemi je spousta neprozkoumané krásy. V příštích dílech bych se chtěla více zaměřit na jednotlivé výlety, finanční stránku a rozdíl mezi cestováním po městech a přírodou.

PANÍ WASSERBAUEROVÁ

KOSTNÍ

DŘEŇ

ZÁVISLOST NEMUSÍ BÝT JEN DŮSLEDKEM ŠPATNÉHO SEBEVLÁDÁNÍ NEBO SLABÉ VŮLE. EXISTUJÍ ZÁVISLOSTI, KTERÉ SI ČLOVĚK NEVYBERE A ZBAVIT SE JICH NEJDE. O JEDNÉ TAKOVÉ ZÁVISLOSTI MLUVÍ PANÍ WASSERBAUEROVÁ, KTERÁ SE ZABÝVÁ NÁBOREM MLADÝCH LIDÍ DO REGISTRU DÁRCŮ KOSTNÍ DŘEŇ, V NAŠEM ROZHOVORU.

Přibližte nám prosím svoji práci.

Čím přesně se zabýváte?

Jak jste se k tomu dostala?

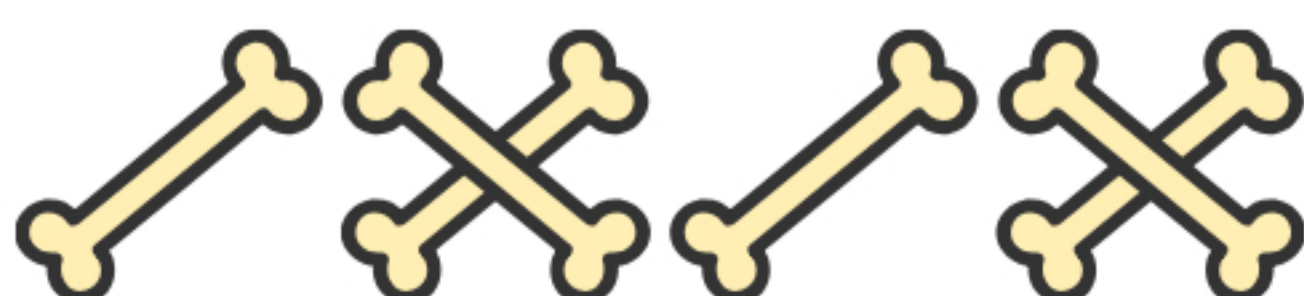
S transplantací jsem se seznámila, když se můj vnuk v roce 1996 lečil s leukémií, on transplantaci nepotřeboval, ale vedle na pokoji byl 2letý Honzík, kterému se leukémie vrátila a potřeboval transplantaci. Registr byl založen v roce 1992 a tehdy v něm bylo jen asi 11000 osob. Honzík dlouho čekal na dárce, ale bohužel se nedočkal, stav už byl tak vážný, že to jeho orgány nezvládly. Já jsem začala dělat nábor na popud pana prof. Mihala, který prohlásil, že brečet nepomůže, musí se pro to něco dělat. To jsem ještě byla zaměstnaná někde jinde, s náborem jsem začala na pracovišti, na různých akcích a následně na transfúzní stanici, kde moje spolupráce pokračuje. Jak jsem šla do důchodu, objevila se možnost navštěvovat školy, oslovovat tam mladé lidi a dělat nábor. Je to velmi náročné na čas, ale má to smysl v tom, že čím od mladšího dárce jsou kmenové buňky, tím jsou aktivnější a líp se v těle příjemce množí.

Co vás na vaší práci nejvíce baví, naplňuje?

Nejvíce asi to, že za každým, kdo vstoupí do registru, vidím naději na život. Mám už věk, nechce se mi velmi často, ale pak si vzpomenu na lidi, kteří by mohli mít naději na život, ale nemají dárce, to mě zvedne ze židle a jdu. Vzpomínám, jak jsem si na jednu tiskovku vzala Jakuba, který byl v 19 letech odtransplantován, ptali se ho, co bylo nejtěžší, jestli když se v maturitním ročníku dověděl o nemoci. Odpověděl, že nejhorší bylo, když se v září dozvěděl, že potřebuje transplantaci, ale musel čekat až do 19. prosince, než se někdo našel. Jakmile se o něm dozvěděl, tak prý už nebylo těžké nic. Rok nato odmaturoval, dnes studuje na vysoké škole. Ano, tohle stojí za to. Každý čtvrtý nemocný u nás bohužel vůbec nenajde dárce, přesto, že ve vlastní zemi máme možná 3 nemožné shody, ale nejsou v registru. Myslím si, že každý, kdo má to štěstí a je zdravý, by to měl brát tak, že tuto naději má dát i ostatním.

Jak se vstupuje do registru a jak probíhá darování kostní dřeně od samého začátku, tedy od hledání vhodného dárce?

Chodím po školách, maturitních ročnících. Stačí mi jedna vyučovací hodina, krátce studentům povím, proč je žádoucí a nutné vstoupit do registru. Studenti, kteří chtějí vstoupit, si následně udělají stěr z dutiny ústní, vypíší dotazník a to je vše, co oni sami musí provést. Pak se ještě musí čekat na výsledky, protože jen jeden ze 120 má naději darovat, tak malá je pravděpodobnost, že bude shoda. Dá to práci, ale stojí to za život. U nás je v registru každý 200. Občan, naproti tomu například v Německu každý 20., odtud taky máme nejvíce dárce. Při hledání vhodného dárce máme k dispozici nejprve republikový registr, kde se na základě požadavku hledá nejdříve u nás v republice. Pokud nenajdeme žádnou shodu, následuje hledání ve světovém registru. Pokud se podaří a najde se člověk se shodnými znaky, osloví se a dohodne se termín darcovství a vyšetření. Před odebráním musí být dárce pokud možno dokonale zdravý, takže musí dodržovat různá opatření, připravovat se. Pokud je dárce ze zahraničí, musí se pochopitelně zařídit i dovoz.

Můžou se dárce kostní dřeně stát i nezletilí?

Ano, i nezletilý může darovat. Ne prostřednictvím registru, ale stává se to často třeba u sourozenců. Rodiče nemůžou darovat svým dětem a děti rodičům, protože máme od každého rodiče polovinu genetické informace a shoda je tedy jen poloviční.

Slyšela jsem, že dárce a příjemce nesmějí navzájem znát svoji identitu. Proč? Jaký je to pocit, že vám zachránil život někdo, koho ani neznáte?

Ano, dárcovství je zcela anonymní, tak zní mezinárodní dohody. Příjemci, jejich vděk neznámému se nedá dost dobře popsat podle toho, co říkají lékaři, takže na to vám odpovědět nedokážu.

Myslíte si, že je pro člověka stresující být na někom takhle závislý, nebo cítí hlavně vděčnost? A jaké jsou pocity dárce?

Nemyslím si, že je stresující být na někom závislý. Je to především dar života. Vděčnost určitě cítí a věřím, že svého dárce v myšlenkách provází celý život. S dárce se osobně setkávám často, mají z toho příjemný zážitek i pocit. Říkají, že pokud by mohli do toho znovu, nezaváhají ani vteřinu a jdou. A mně je líto, že je mi tolik let, moc bych chtěla dát těch nadějí co nejvíc. Je to můj dluh za to, že jsem nemusela poznat ztrátu někoho blízkého. Je to velká bolest, která by nemusela být, jen kdyby lidé víc slyšeli.

Za rozhovor děkuje Nimko

EMAIL

registr@kostnidren.cz

WEB

<http://www.kostnidren.cz/registr/>

MOBIL: MÝTY VS PRAVDY

Určitě jste se někdy zamysleli nad tím, jestli na tom, co říkají rodiče o škodlivém vlivu mobilů, něco je. Long story short, rozhodla jsem se dát si tu práci a najít seriózní výzkumy, které takové domněnky potvrzují/vyvracejí. U každého bodu jsou odkazy na literaturu, ze které jsem čerpala, takže máte i důkazy 😊

- 1) Vysokofrekvenční elektromagnetické pole způsobuje rakovinu. [1], [2]

- 2) Používání mobilů dětmi má vliv na jejich vývoj. [3], [5]

- 3) Voláním z mobilu si ničíme uši. [4]

- 4) Používání mobilů před spaním negativně ovlivňuje náš spánek. [6]

- 5) Používání mobilu negativně ovlivňuje naše ruce (syndrom karpálního tunelu, snížená flexe zápěstí). [7]

- 6) Poloha mobilu může být zjištěna pomocí wifi, Bluetooth nebo otisků prstů. [8]

- 7) Ze starých mobilů lze zpětně vyrobit zlato. [9], [10]

[1]MOULDER, JE, KR FOSTER, LS ERDREICH, JP MCNAMEE, Lennart HARDELL, Mark OREMUS a Colin L. SOSKOLNE. Mobile phones, mobile phone base stations and cancer: a review. In: International Journal of Radiation Biology [online]. 2009, 81(3), s. 189-203 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.1080/09553000500091097. ISSN 0955-3002. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09553000500091097>

[2]RÖÖSLI, Martin, Susanna LAGORIO, Minouk J. SCHOEMAKER, Joachim SCHÜZ, Maria FEYCHTING, Mark OREMUS a Colin L. SOSKOLNE. Brain and Salivary Gland Tumors and Mobile Phone Use: Evaluating the Evidence from Various Epidemiological Study Designs. In: Annual Review of Public Health [online]. 2019, 40(1), s. 221-238 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.1146/annurev-publhealth-040218-044037. ISSN 0163-7525. Dostupné z: <https://www.annualreviews.org/doi/10.1146/annurev-publhealth-040218-044037>

[3]MILLER, Anthony B., Margaret E. SEARS, L. Lloyd MORGAN, Devra L. DAVIS, Lennart HARDELL, Mark OREMUS a Colin L. SOSKOLNE. Risks to Health and Well-Being From Radio-Frequency Radiation Emitted by Cell Phones and Other Wireless Devices. In: Frontiers in Public Health [online]. 2019, 7(2), s. 19-24 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.3389/fpubh.2019.00223. ISSN 2296-2565. Dostupné z: <https://www.frontiersin.org/article/10.3389/fpubh.2019.00223/full>

[4]EBRAHIM, Maha. Effects on auditory function of chronic exposure to electromagnetic fields from mobile phones. In: Sohag Medical Journal [online]. 2019, 23(2), s. 19-24 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.21608/smj.2019.45688. ISSN 1687-8353. Dostupné z: https://smj.journals.ekb.eg/article_45688.html

[5]DEMPSEY, Seraphim, Seán LYONS, Selina MCCOY, Joachim SCHÜZ, Maria FEYCHTING, Mark OREMUS a Colin L. SOSKOLNE. Later is better: mobile phone ownership and child academic development, evidence from a longitudinal study. In: Economics of Innovation and New Technology [online]. 2018, 28(8), s. 798-815 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.1080/10438599.2018.1559786. ISSN 1043-8599. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10438599.2018.1559786>

[6]RANDJELOVIĆ, Pavle, Nenad STOJILJKOVIĆ, Niko RADULOVIĆ, Ivan ILIĆ, Nikola STOJANOVIĆ, Sonja ILIĆ a Colin L. SOSKOLNE. The association of smartphone usage with subjective sleep quality and daytime sleepiness among medical students: mobile phone ownership and child academic development, evidence from a longitudinal study. In: Biological Rhythm Research [online]. 2018, 50(6), s. 857-865 [cit. 2020-03-12]. DOI: 10.1080/09291016.2018.1499374. ISSN 0929-1016. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09291016.2018.1499374>

[7]MOHAMMAD, Walaa Sayed. Work-related risk factors for Carpal Tunnel Syndrome among Majmaah University female touchscreen users. Pakistan Journal of Medical Sciences [online]. 2019, 35(5) [cit. 2020-03-28]. DOI: 10.12669/pjms.35.5.683. ISSN 1681-715X. Dostupné z: <http://pjms.org.pk/index.php/pjms/article/view/683>

[8]INDOOR LOCALIZATION AND TRACKING: METHODS, TECHNOLOGIES AND RESEARCH CHALLENGES [online]. In: . 2. 4. 2014 [cit. 2020-03-28]. Dostupné z: <http://casopisi.junis.ni.ac.rs/index.php/FUAutContRob/article/view/208/88>

[9]Chang, Siu Hua, and Siti Fatimah Abdul Halim. "Recovery of Precious Metals from Discarded Mobile Phones by Thiourea Leaching." Materials Science Forum, vol. 962, Trans Tech Publications, Ltd., July 2019, pp. 112-116. Crossref, doi:10.4028/www.scientific.net/msf.962.112.

[10]PARK, Hyun Sik, Yun Soon HAN a Joo Hyun PARK. Massive Recycling of Waste Mobile Phones: Pyrolysis, Physical Treatment, and Pyrometallurgical Processing of Insoluble Residue [online]. 2019, 7(16), 14119-14125 [cit. 2020-03-28]. DOI: 10.1021/acssuschemeng.9b02725. ISSN 2168-0485. Dostupné z: <https://pubs.acs.org/doi/10.1021/acssuschemeng.9b02725>

KAREL MIKULÁŠEK

Rozhovor s vedoucím údržby

První věc, která nás přivítá, když jdeme domlouvát rozhovor s panem Mikuláškem, jsou tóny písně Let it be. Známa melodie zní světlým prostorem kousek za jídelnou, ve kterém sídlí údržba. Přívětivou atmosféru dokresluje fotka členů údržby a 10 důvodů, proč alkohol patří na pracoviště, na dveřích kanceláře.

Zajímalo by nás, na co jsou dráty, které se objevily na chodbě ve druhém patře a krabice u zdi tamtéž.

Dráty jsou na plošné zavedení internetu do všech tříd. V létě zmizí a nahradí je tunel ve zdi. Celá chodba podstoupí generálku, na konci by měla být světlejší a působil čistším dojmem. Teď jde jenom o přípravu na na ty tři, čtyři měsíce do léta. Chystáme si věci, které jsou potřeba udělat dopředu.

A ty krabice? Nevím, jestli je to práce údržby, ale jsou naskládáné u kaple ...

To bude dlažba do té chodby. Bude se dávat místo toho lina, které je zničené. Jak už jsem říkal, ta chodba projde celkovou generálkou. Od spodu až nahoru.

Kolik pracovníků má údržba?

Čtyři.

Jak probíhá váš běžný pracovní den?

Začínáme ráno v šest. Přejdeme do práce, převlékneme se a potom musíme zkontrolovat přes zimní období kotelnu, protože máme na starosti topení. A pak se podívám na počítač, nebo do takového šuplíku, kde jsou nahlášené závady- co a kde je potřeba spravit. Až spravíme všechny, máme další práci. Třeba právě natahování toho internetu po škole, nebo tak... Těch prací je opravdu moc.

Co byla ta největší, nebo nejnáročnější závada, která se vám podařila opravit?

Nejhorší závady jsou kanalizační. To bývá velice vážné a nepříjemné. Stalo se to už několikrát. Jak u kuchyně, tak vzadu u Proglasu. Taky když se zacpala hlavní stoka kanálu. To považuji za nejhorší práce. No a potom, co se týče jiných věcí, třeba došlo k přerušení přívodu elektřiny, který se museli spravovat přes noc. Nebo když se něco poláme v kotelně... Když venku mrzne a přestane fungovat třeba čerpadlo, musíme to spravit okamžitě, nebo odpoledne, v noci... I toto je povinností údržby a některé práce jsou opravdu náročné.

Dalo by se říct, že údržba na Bigy funguje jako školník?

Kdysi tady býval školník i údržba, ale nedělalo to dobrotu, protože se všechna práce musela rozdělovat na dvě. Nikde nebyla hranice, co má dělat školník a co údržba. Potom se funkce školníka zrušila a plně ho nahradila právě údržba.

Nastala někdy při vaší práci vtipná situace?

To víte, že nastala. Teď si na nic nevzpomenu, ale když děláme ve školce, tak to děcka komentují. I tady ve škole si nás studenti všímají, holky se ptají, co natahujeme za dráty, takže jsou vtipné situace.

Za kterými projekty/opravami stojí údržba?

Je toho hodně, jeden z největších projektů byla školka, to nám trvalo zhruba od května do srpna, pak se kompletně spravovala jídelna a taky jsme předloni dělali schody před školou, generálky všech záchodů, spravovali jsme tělocvičnu a gymnasták, výtah, je toho zkrátka hodně. Každé prázdniny se něco najde.

Máte nějaké plány do budoucna?

Jo, dožít se důchodu. (smích) Heleďte se, škola je veliká, já jsem tu už 26 let a ještě jsem nezažil, že bychom neměli co na práci. Vždy je nějaká práce, ať už to jsou drobné úpravy – těch je dost – nebo něco většího. Práce je pořád dost, takže je neustále co dělat. My si velké opravy většinou plánujeme na letní prázdniny. Kdybyste sem přišli v létě, tak byste to tady třeba ani nepoznali. Když děcka odchází, tak je tu čisto, a když přichází, tak je tu taky čisto. Co je tu přes ty dva měsíce, to mnozí vůbec netuší. Letní prázdniny jsou vždycky náročné.

Děkujeme za rozhovor.

Literární soutěž 2019/20

*Již tradiční literární soutěž měla letos dvě
kategorie, nižší a vyšší gymnázium.
Přinášíme vám k přečtení vítězné práce
těchto kategorií.*

Zahrada

Vít Polák, II. B

Otevřel jsem bíle natřené dveře a vstoupil do Zahrady. Ach, jak dlouho jsem zde nebyl. Nejdříve jsem musel trochu přivřít oči, protože mi do nich slunce sklánějící se nad obzorem svítilo. Prozařovalo listovím stromů a stíny hrály na zdi veselé divadlo. Po chvíli jsem se ve sluneční záři rozkoukal. Podíval jsem se na hodinky, které se teď zlatavě blýskaly.

Ještě mám trochu času, řekl jsem si v duchu. Udělal jsem pár nejistých kroků směrem do Zahrady. Už dlouho jsem do ní nešel. Zapomněl jsem na vůni stromů a kvetoucích rostlin. Zapomněl jsem i na krásu ptačího zpěvu, před kterým jsem se léta schovával za okny mé pracovny. Zapomněl jsem na mou Zahradu. Zatímco já si doma za stolem lámal hlavu nad zbytečnostmi, jež jsem tehdy považoval za důležité, malí chlapani a děvčata z okolí postávali pod vysokými zdmi Zahrady a snili o tajemstvích, která ukrývá. Jak jsem mohl být tak slepý. Myslel jsem, že jsem bohatý pro své úspory v bance. A přitom mě na mé pravé bohatství stále upozorňovaly hlasy dětí, před kterými jsem tak zlostně zavíral okna. Děti jediné ví, co je důležité. Ale já neměl rád děti.

V očích se mi zaleskly slzy. Jemný větřík šustil listím a rozevlával mi černé vlasy. Od mého mládí značně prořídly. V tomto domě jsem žil již jako malý kluk. Poslední roky jsem zde ale jen bydlel. Ano, já byl také dítě. Ale jak se mi nyní ta doba zdá vzdálená. Každý den jsem tenkrát vyběhl do Zahrady a vytáhl zpod lavice dřevěného psa na provázku. Ve skutečnosti to bylo jen malé dřívko. Kde je mu asi teď konec? Víím, že jsem ho jako malý někde ztratil. Brečel jsem potom tak, že mě nebylo možné utěšit. Tehdy pro mě ten malý kousek dřeva znamenal vše. Nic jiného jsem ke štěstí nepotřeboval. Ale hlouběji do Zahrady jsem se bál. Nikdy jsem se neodvážil dál, než na deset kroků od prvního stromu. Připadala mi jako obrovský prales a já si představoval, že jsem dobrodruh a se svým věrným psem po boku ho prozkoumávám.

Jednou se mi zdálo, že jsem se vydal až na konec Zahrady. Cestou jsem se proplétal houštinami, přelézal padlé stromy a plazil se vysokou trávou. A úplně vzadu, ve vysoké zdi přímo u země, byla malá vrátka. Pomalu jsem se k nim blížil, když vtom se sama pootevřela. Nahlédl jsem tedy za ně a viděl jsem, že tam Zahrada pokračuje a kousek od vrátek pobíhá kluk, stejně starý jako já. Na chvíli se naše pohledy střetly a on se zastavil. Já se ale lekl, otočil jsem se a utíkal zpátky, jak nejrychleji jsem mohl. Pamatuji si to, jakoby to bylo skutečné. Ale musel to být sen, protože kolem všech zdí naší Zahrady byla normální ulice a ne další zahrada.

Teď už slunce skoro zapadlo. Bylo mi horko a tak jsem si sundal kabát a pověsil ho na nejbližší větev.

Doufám, že ho cestou zpět zase najdu, pomyslel jsem si, protože část Zahrady, ve které jsem teď byl, se začínala opravdu podobat spíše pralesu. Stromů zde bylo mnohem více než na začátku a všude byly husté keře.

Když už jsem si sundal kabát, rozhodl jsem se, že se i zuji a dál půjdu bosý. Nohama jsem šlápl do vyhřáté trávy a začal opatrně našlapovat. Už dlouhou dobu jsem si boty vyzouval jen před tím, než jsem vlezl do postele. Pomalu jsem šel dál. Chtěl jsem si užít poslední chvíle, co zde mohu strávit. Věděl jsem, že až slunce celé zapadne, budu se muset vydat zpět, abych to stihnul. Kéž bych měl víc času. Ale kdybych se nestaral jen o klam peněz a pohodlí, ten čas bych měl.

Neměl jsem žádné přátele, ale říká se, že hodnotu přítele poznáme, až když ho ztratíme. V tom případě byla mým přítelem tato Zahrada.

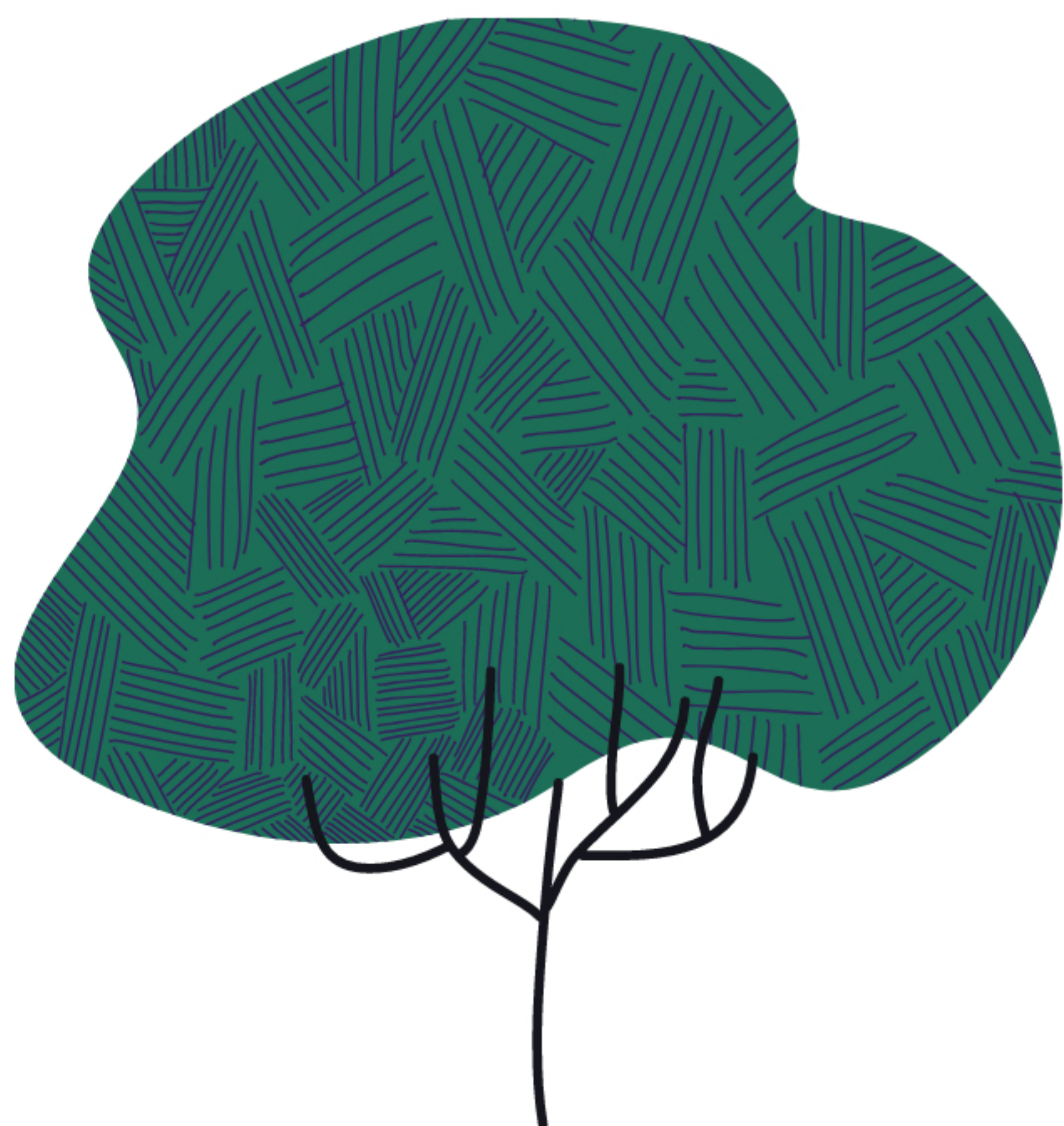

Přede mnou byl spadlý strom. Řekl jsem si, že se na něj posadím a budu pozorovat ten poslední kousíček slunce, který ještě nezmizel za obzorem. Došel jsem tedy ke kmeni a chtěl ho přelézt. Když v tom... Ucítil jsem něco pod svou nohou. Něco tvrdého. Klekl jsem si. Na zemi leželo zanesené hlinou a listím malé dřívko přivázané na zpuchřelý provázek. Málem se mi zastavilo srdce. Zíral jsem na zem na ten malý kousek dřeva a nechtěl věřit svým očím. Slunce zapadlo. Odhrnul jsem hlinu a zvednul mého psa. Věděl jsem jistě, že je to on. Přeskočil jsem strom a utíkal, co mi síly stačily. Klopýtal jsem, padal a trny keřů mě sekaly do kůže. Ale já stále běžel dál. A teď, teď jsem tam konečně doběhl. Zastavil jsem se před vysokou zdí. Mé oči po ní chvíli pátrají, než to najdou. Malá dvířka. Rozejdu se opatrně k nim. Když už jsem kousek od nich, samy se začnou otevírat. Nakouknu dovnitř. Po trávě tam běhá malý chlapec, vítr si pohrává s jeho hustými černými vlasy. Stisknu v ruce svého dřevěného psa.

„Pane Jelade, kde jste?“ zvolala žena, teď už trochu nervózně, „za chvíli musíte odcházet.“ A jelikož se jí opět nedostalo odpovědi, rozběhla se do Zahrady.

„Musím ho najít,“ zašeptala sama pro sebe, „jinak ho přijdou hledat oni. Ale co když ho nenajdou? Vždyť si potom budou myslet, že vím, kde je.“ Toho se žena zděsila. Už tak se na ni lidi dívali skrz prsty, že u něj stále dělá služebnou a teď tenhle malér, „snad se jen zapomněl někde vzadu. Ale stejně nechápu, co ho to najednou tak popadlo, když se dosud o zahradu vůbec nezajímal. Ani si na ni nevzpomněl, ale teď se najednou musí těsně před odchodem rozhodnout, že se v ní chce projít. A ještě z toho nakonec můžu mít problémy já. Pane Jelade, kde jste?“

Ale v Zahradě bylo ticho. Tak žena prošla Zahradu celou, ale pana Jelada nenašla. Možná, kdyby byla jen o trochu víc pozorná, by si všimla, že v šeru, pod jedním stromem, leží boty. A kdyby byla ještě pozornější, viděla by, že je na tom stromě pověšený kabát. A na tom kabátě přišitá velká žlutá hvězda...

Až skončí nadvláda

Natálie Klimčíková, SA

Již se smrákalo, když do nevěstince přišli vojáci.

„Král si přeje tvou nejhezčí dívku,“ vyštěkl voják na majitelku domu.

„Samozřejmě, jak si přejete,“ odpověděla žena a mávla na svoji služebnou, „přiveď Evangeline.“ Dívka odcupitala do vedlejší místnosti. Když se vrátila, vojákům se zatajil dech nad krásou dívky, kterou s sebou vedla.

Evangeline měla vlasy bílé jako čistě napadaný sníh a oblékla si na sebe borovicově zelené šaty. Nesla se jako páv a než někdo stihl cokoli říct, vyšla ze dveří nevěstince a sedla do připraveného kočáru.

Vojáci vevnitř jen hodili po ženě váček s penězi a vyšli ven za dívkou.

Kočár se zastavil a Evangeline vystoupila na nádvoří. Za ní vystoupili i vojáci a pokynuli jí, aby je následovala. Vešli dvoukřídlými dveřmi do rozlehlé místnosti. Poté ji vojáci vedli spletitými chodbami do nitra hradu. Zastavili se před dveřmi, které po stranách hlídala stráž.

„Jeho veličenstvo vás již očekává,“ promluvil jeden z nich a otevřel dveře. Dívka vešla dovnitř a ocitla se v prostorné předsíni. Dveře za ní se tiše zavřely. Evangeline se rozhlédla a spatřila krále. Ten stejně jako vojáci při pohledu na ní zatajil dech.

„Jsi nádherná,“ pravil král a vzal ji za ruku. Kurtizána se jen pousmála a následovala ho do ložnice.

Král si v posteli podepřel hlavu rukou a podíval se na Evangeline. Ta mu pohled oplácela. Dívka se naklonila nad krále. Vtom vytáhla ze spodního prádla nůž. Zamířila jím na královu hlavu. Ten stihl v posledním okamžiku zachytit její ruce. Dívka pořádně zatlačila a král pod její silou zaúpěl.

„Strážče!“ zařval vládce. V ložnici byli během chvilky vojáci. Chytli dívku za ruce a vyrazili jí dýku z ruky. Poté jí stáhli z postele a postavili ji na zem.

„Odvedte ji,“ rozkázal král. Strážce udělali podle jeho příkazu.

„Kdo jsi?“ zeptal se král klečící dívky. Poté, co ji nechali přes noc v žaláři, ji z něj ráno vytáhli a spoutanou dovedli před krále.

„Proč bych ti měla odpovídat?“ odsekla Evangeline.

„Protože je to tvůj král,“ odpověděl jí voják, který jí stál po boku.

„Můj král? Tohohle nikdy za svého krále nepřijmu,“ řekla dívka a plivla králi k nohám. Za to si vysloužila silný kopanec do zad. Král se usmál a kývl na muže skryté ve stínu sloupů lemujících trůnní sál. Neznámí vystoupili a přistoupili k dívce.

„Tví noví strážci,“ pokračoval král. Strážci zvedli Evangeline a vyváděli ji pryč ze sálu. Dívka se snažila zahlédnout něco z jejich tváře, avšak marně.

„Kdo jste?“ snažila se vyzvídat Evangeline. Muži jí však očividně nehodlali odpovídat.

Došli do sklepení. Minuli cely a došli k železným dveřím na konci chodby. Strážce je otevřel a vešli dovnitř. V místnosti byly dva sloupy s řetězy. Vojáci ji dovedli ke sloupům a připoutali ji k nim. Poté si strhli kápě. Evangeline zatajila dech.

„Elfové,“ vydechla. Elfy bylo velmi vzácné byt' jen zahlédnout. Většinou lidí se to nepoštěstilo za celý život a před ní teď stáli dva z jejich rodu. A co hůř, budou ji mučit. I tím byli elfové proslavení. Ať byli ženy či muži, zbraně uměli používat rychleji než kdokoli jiný. Jejich úsměvy toho byly dostatečným důkazem.

„Čím začneme?“ zeptal se první z nich. Měl krásné bílé vlasy stažené do falešného culíku, takže mu odhalovaly špičaté uši. Dívka raději neodpověděla.

„Proč jsi chtěla Jeho výsost zabít?“ zeptal se druhý z elfů. Na rozdíl od jeho bělovlasého kamaráda měl vlasy černé jako noc, dlouhé až po ramena. Nebylo nutno dodávat, že oba měli pod oblečením ukryté nejen zbraně, ale i mohutné svaly.

„Proč asi,“ odsekla opět Evangeline a hlas jí strachy málem zradil. Nedala na sobě však nic znát. Černovlasý elf jí uštědřil ránu do břicha, při které jí vyrazil dech. Když se opět narovнала, elf se ptal dál: „Jak se vlastně jmenuješ? Ještě ses nám nepředstavila.“

Dívka usoudila, že tím nic moc neodhalí a proto odpověděla: „Evangeline, příjmení nemám. Smím se ptát, kdo mi bude dělat ze života peklo?“ Při jejích slovech se elfové usmáli, avšak k jejímu velikému překvapení jí bělovlasý elf odpověděl: „Já jsem Alasseo a toto je Erumax.“ Potom k ní přistoupil a vrazil jí loket do obličeje. „Ale tvůj obličej je moc pěkný, měli bychom ho trochu zmalovat.“ Začal ji bít a po chvíli se k němu přidal i Alasseo. Bili ji tak dlouho, dokud neupadla do bezvědomí, ze kterého si nic nepamatovala.

Evangeline se snažila usnout. První den s elfy se na ní podepsal. Nějaký čas byla v bezvědomí. Po týdnu stráveném v žaláři s minimálním přídělem chleba a vody byla vyčerpaná. Aspoň, že se neobjevil Alasseo nebo Erumaxo. Jakmile na ně pomyslela, ve dveřích cely zarachotil klíč. Když se dveře otevřely, objevil se za nimi Alasseo. Vešel do cely a zavřel za sebou dveře o které se vzápětí opřel. Evangeline se posadila pokud možno zpříma.

„Mučení se přesunulo do cely?“ zeptala se dívka s očima upřenýma na Alassea.

„Jestli chceš,“ odpověděl jí a po krátké odmlce dodal, „anebo si můžeme promluvit a vyjdeš z toho bez úhony.“

„Zkus to,“ vyzvala ho.

„Jak to, že nemáš příjmení?“ zeptal se.

„Jsem sirotek a nikdo neví, kdo byli moji rodiče,“ odpověděla. Sama nevěděla, proč mu to řekla. Vědělo to jen pár lidí.

„Poslal tě někdo, abys našeho pana krále zabila nebo ses pro to rozhodla sama?“ zeptal se opět.

„Záleží na tom?“

„Možná. Jsi opravdu kurtizána?“ vyřkl.

„Co myslíš?“ opáčila. Alasseo se jí zadíval do očí, jako by jí viděl až do žaludku a pak zavrtěl hlavou.

„Myslím, že nejsi kurtizána, avšak ten, kdo tě poslal, zná majitelku nevěstince,“ řekl a než mu na to stačila cokoli odpovědět vyšel ven z cely.

Po dalších několik týdnů za ní vždy Alasseo přišel a vyptával se jí na její dětství a minulost. Vždy jí položil jen tři otázky a pak odešel. Párkrát za ní přišel Erumax a dal jí co proto. Avšak dnes poznala, že se s Alasseem dostanou k důležitějším otázkám.

„Proč ses pokusila zabít krále?“ zeptal se.

„Protože vidím, co páchá na své zemi. Lidé pod jeho nadvládou trpí a podle nás je pro království jedinou záchranou jeho syn. Myslíme si, že už je dostatečně schopný vládnout,“ zašeptala Evangeline jako by doufala, že šepot unikne elfovým špičatým uším.

„Nás?“ zeptal se jí Alasseo.

„Povstalecká skupina,“ řekla dívka hlasem sotva slyšitelným i pro elfí uši. Pak dodala: „ale jména ani místa vám neřeknu. Všim, co vám říkám jsem schopná ohrozit sebe, ale mé přátele nikdy nevystavím nebezpečí.“

„Nabídla ses pro to dobrovolně?“

„Ano,“ zněla její odpověď. Hlavu měla skloněnou k zemi. Vtom pod bradou ucítila teplé prsty. Alasseo ji přiměl podívat se mu do očí.

„Chápu tě,“ řekl. Pak se otočil a než se Evangeline stihla vzpamatovat, dveře cely byly zavřené.

Další den ráno pro ni přišel Erumaxo. Nasadil jí pouta a vyvedl ji ven ze žaláře. Šla s ním až do trůnního sálu, kde ji donutil pokleknout před králem. Všimla si, že vedle panovníka stojí Alasseo a sleduje každý její, ale i Erumaxův pohyb.

„Tak ty jsi povstalkyně,“ řekl král, „a nehodláš nám o nich nic říct.“ Evageline se na něj škodolibě usmála.

„Přesně tak, králíku... nic ti neřeknu ani kdybys mě mučil tak strašně, že bych řvala o život,“ když oslovila krále „králíku“ dostala od Erumaxe tak silný kopanec, že se bála, že jí zlomil všechny kosti v těle. Král si stoupl a za doprovodu Alassea došel k dívce. Ta se mu celou dobu dívala do očí a když došel až k ní, plivla mu na botu. Erumax už se napřáhl, že jí opět nakopne, ale král ho zadržel zvednutou rukou.

„Co si o mně myslíš“ zeptal se jí nebezpečně tichým hlasem.

„Že jsi namyšlený, bezohledný parchant,“ odpověděla. Král se na ni usmál.

„Zítرا ráno ji pověste,“ řekl, otočil se a vykročil k trůnu. Neudělal ani tři kroky, když mu do zad narazila dýka. Král se stihl jen otočit, padl na kolena a naposledy vydechl.

„Co jsi to udělala,“ zeptal se jí Erumax. Hned jak to dořekl, začal ji mlátit hlava nehlava.

„Dost!“ rozlehl se síní hlas, který Evageline ještě nikdy neslyšela. Erumax a Alaseo se jako jeden muž otočili a poklekli na koleno.

„Vaše veličenstvo,“ řekli jednohlasně. Dívka otočila hlavu a ohlédla se ke dveřím. V nich stál krásný vysoký blondatý muž. Evageline se otočila na kolenou směrem k nově přichozímu a uklonila se tak hluboce, až se čelem dotkla země a zamumlala: „Výsosti.“ Korunní princ si ji prohlížel od hlavy po paty a Evageline litovala, že je tak strašně špinavá a že má šaty všude roztrhané.

„Vstaňte,“ řekl nový král. Elfové se zvedli a Alaseo opatrně vytáhl dýku z již mrtvého krále a zasunul si ji do prázdné pochvy.

„Tak ty jsi zabila mého otce,“ pravil král, „popravdě řečeno, jsem rád. Já sám bych to nedokázal udělat, ale už nějakou dobu, od toho, co jsem zjistil, jak špatně se v této říši žije, jsem po jeho smrti tajně doufal. Vím, měl bych tě nechat pověsit, ale myslím si, že to by se nelíbilo obyvatelům této země a tak tě nechám jít.“ Dívka se odvážila zvednout hlavu a pohlédnout na svého vysněného krále.

„Erumaxo, pomoz jí prosím najít cestu ven,“ pokračoval král a tím ji propustil. Když vycházela ze sálu, ohlédla se na Alassea. Ten se však zrovna bavil s králem a nevěnoval jí pozornost.

Když opouštěla hrad, nemohla uvěřit tomu, co se za jeho zdmi odehrálo. Když ji v žaláři chytil Alaseo za bradu, vytáhl z pochvy dýku a strčil jí ji do ruky. Nebylo těžké, propašovat ji přes strážce do sálu. A s dýkou se naučila zacházet již dávno, stejně jako s ostatními zbraněmi.

Dostala se do spleťtých uliček hlavního města a zastavila se. Neměla kam jít. Když byla mladší, staral se o ni jeden velmi milý hospodský, avšak jakmile zjistil, že je povstalkyně, nechtěl s ní mít nic společného a vyhodil ji. Od té doby žila s povstalci, kteří teď již skončí, neboť král je mrtev. Rozhodla se, zajít ke starému známému hospodskému.

„No ty teda vypadáš, jako bys právě utekla z hradního žaláře,“ řekl jí Jonas, hostinský v Dubovém listu. Dubový list byl hostinec, ve kterém kdysi žila.

„Moc daleko od pravdy nejsi, Jonasi. Oni mě ale propustili, neměj strach,“ odpověděla Evageline, „chtěla bych tady opět pracovat, tak jako kdysi. Povstalci se každým dnem rozejdou a já nemám, kam jinam bych šla.“

„Tak dobrá, ale nejdřív se jdi umýt, smrdíš jako hnůj,“ odvětil Jonas.

Další den ráno se po městě roznesla zpráva, že je král mrtev a na trůn usedne jeho syn. Všichni obyvatelé města jásalí a radovali se z té zprávy. Nebyl nikdo, kdo by krále litoval a vypadalo to, že místo tří dní smutku budou tři dny oslav.

Evangeline se po celé ty dny jen potutelně usmívala. Nikomu neřekla, co dělala v královském žaláři. Nikdo kromě povstalců netušil, kdo za smrt krále stojí.

Půl roku se vyšetřovalo, kdo stál za smrt jeho veličenstva a pak se vyšetřování vzdalo. Nikdo by nepodezíral dívku, která se míhá v hostinci kolem stolů a obsluhuje opilce a žebráky, kteří měli žízeň a přišli se napít.

V Dubovém listu se často objevovali i zvláštní návštěvníci. Proto Evangeline nijak zvlášť nepřekvapil neznámý muž zahalený v plášti. Muž se posadil do nejtmaší části hostince a tiše ho zpod kapuce sledoval. Kývl na Evangeline, aby mu donesla pivo. Ta před něj během chvilky položila korbek a už už se chtěla otočit, když neznámý promluvil: „přišel jsem vyřešit vraždu krále. Nevíš o ní něco?“

„Ne, o tom nic nevím,“ odpověděla Evangeline.

„Já mám totiž podezření, že za jeho smrt můžeš ty,“ pokračoval muž. Dívka v tu chvíli ztuhla. Jak se jen mohl dozvědět, že za to může ona? Muž si stoupl a chytl ji zezadu za límec kazajky. Vyvlekl ji ven z hostince do liduprázdné ulice. Nad nimi se třpytily hvězdy. A v tu chvíli si neznámý strhl kápi z hlavy.

„Alaseo,“ vyhrkla Evangeline a vrhla se mu kolem krku. Elf jí objetí opětoval.

„Vrátil ses,“ řekl dívka a neubráníla se slzám, „myslela jsem si, že už tě nikdy neuvídím.“

„Jak bych tě tu mohl nechat. Nemohl jsem však přijít dřív, musel jsem pomoci králi,“ pokračoval Alaseo.

„A zůstaneš tu se mnou?“ zeptala se dívka.

„Tady zůstat nemohu. Odvedu si tě do nějaké zapadlé vesničky a postavím nám domov. Chceš?“ řekl jí elf. Odpovědí mu byl polibek, který mu Evangeline dala. Zůstali tam ještě dlouho v objetí ve vášnivém polibku.

